

Notitie

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water

Aan: Gemeente West Maas en Waal
Van: Jeroen Groenendijk
Datum: 8 november 2018
Kopie: Sten Camps, Veronique Maronier
Ons kenmerk: WATBF8814N001D0.1
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Notitie gebiedsbescherming bestemmingsplan recreatiepark Landgoed De Acht Morgen

Inleiding

De gemeente West Maas en Waal is voornemens de ontwikkeling van recreatiepark Landgoed De Acht Morgen, ten noorden van de kern Appeltern, mogelijk te maken door het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. Daarvoor is een quickscan flora en fauna uitgevoerd (Natuur-Wetenschappelijk Centrum, september 2017). Effecten op beschermde gebieden maakt echter geen onderdeel uit van deze quickscan. In deze notitie worden de mogelijke effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden beoordeeld.

Beschermde natuurgebieden zijn:

- Gelders natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones (planologisch beschermd via de Ruimtelijke Verordening van de provincie);
- Natura 2000-gebieden (beschermd volgens Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming).

Het plangebied ligt vlak ten noorden van de kern van Appeltern (Gelderland) en maakt geen onderdeel uit van beschermd natuurgebied. Mogelijke effecten van de ontwikkeling zijn dus op voorhand alleen externe effecten.

Beoogde ontwikkeling

De plannen voor het recreatiepark omvatten:

- Verblijfsaccommodaties;
- een zwembad;
- indoor-entertainment faciliteit;
- een congrescentrum;
- horeca;
- een multifunctioneel terrein voor diverse outdoor evenementen.

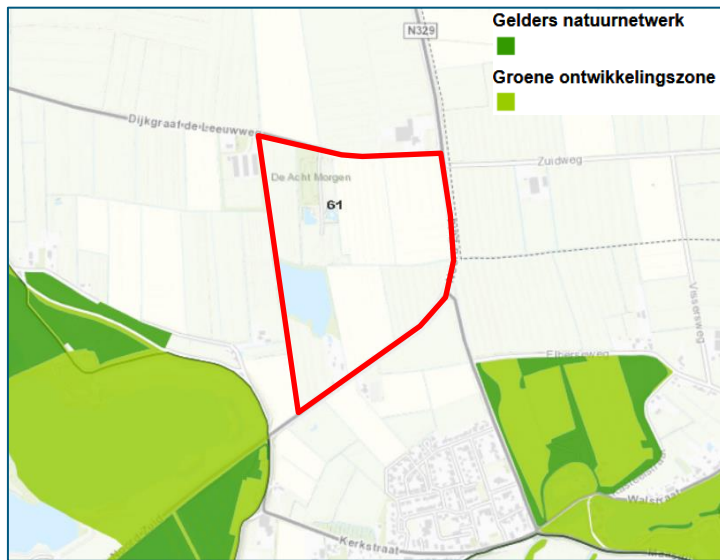
Er is een aantal mogelijke externe effecten die door deze ontwikkeling kunnen optreden. Voor natuurgebieden relevante effecten hierbij zijn:

- Een toename van verstoring door geluid, licht en optische effecten (verkeer, mensen, verlichting etc.): diersoorten kunnen verstoord worden zodat de voortplantings-, rust- en/of foerageermogelijkheden afnemen of verdwijnen;
- Stikstofdepositie op natuurgebieden: bijzondere vegetaties en leefgebieden van soorten kunnen in kwaliteit achteruitgaan of verdwijnen, als gevolg van verzuring en/of vermesting.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones

Het plangebied ligt niet in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en ook niet in een Groene Ontwikkelingszone (GO), zoals te zien in Figuur 1. Het beschermingsregime voor het GNN en de GO

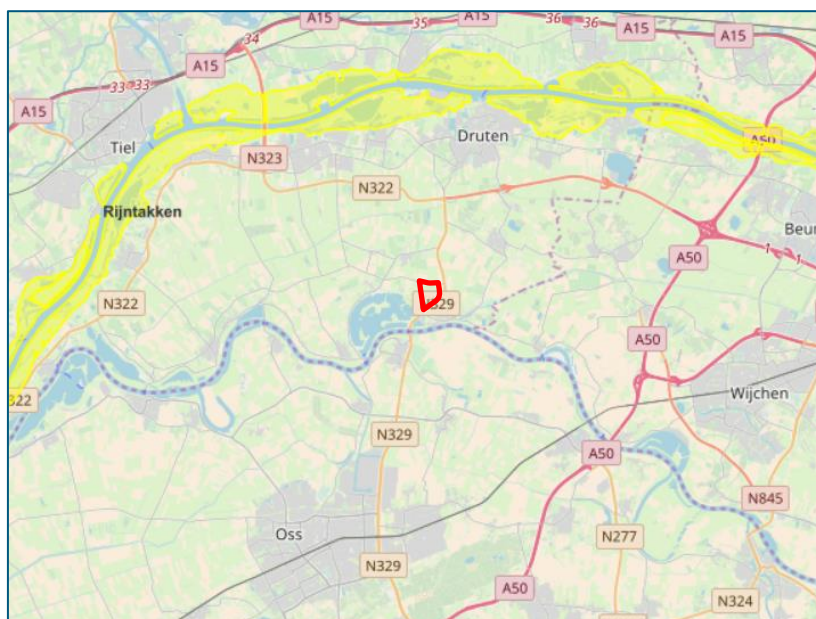
geldt slechts voor gronden die daarbinnen liggen (Omgevingsverordening Gelderland 2018), dus externe werking hoeft niet getoetst te worden. Het is niet op voorhand uitgesloten dat er een toename van verstoring in nabij liggende GNN- of GO-gebieden zal zijn, doordat de recreatiedruk rondom het recreatiepark toeneemt. Mogelijk ondervinden – bijvoorbeeld – pleisterende watervogels meer verstoring door bezoekers aan de Moringervaarden. Vanuit de Omgevingsverordening is dit echter geen belemmering om het bestemmingsplan vast te stellen.

Figuur 1: Ligging van het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones rondom de planlocatie van het recreatiepark (rood omlijnd).

Wet natuurbescherming onderdeel gebiedenbescherming (Natura 2000-gebieden)

Het plangebied ligt niet in of nabij Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken, dat op tenminste 5,5 km afstand ligt (Figuur 2). Op deze afstand zijn externe effecten door verstoring van fauna (geluid, licht, optische effecten) uitgesloten. Alleen stikstofdepositie kan nog een rol spelen, aangezien die in principe ook op grote afstanden van de bron kan optreden.

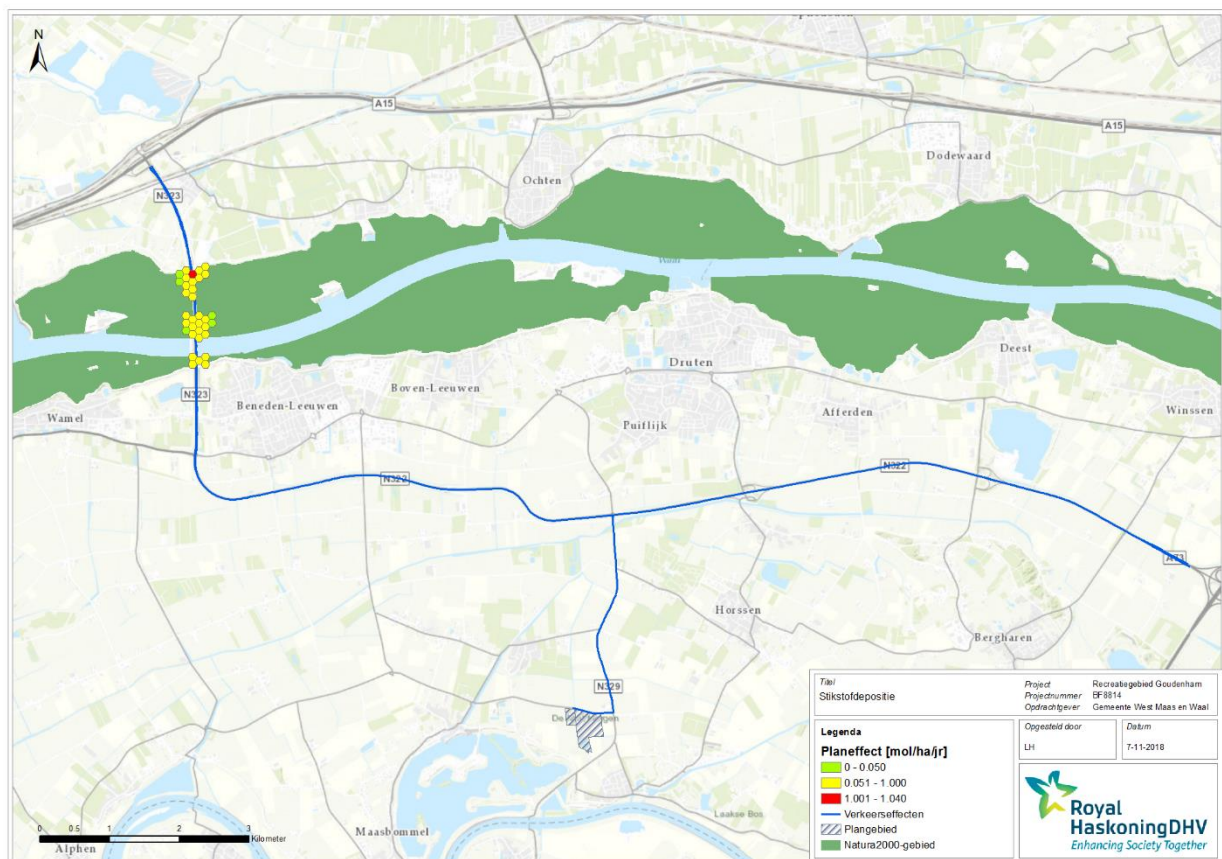

Figuur 2: Ligging van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken ten opzichte van de planlocatie (rood omlijnd).

Er zijn berekeningen van stikstofdepositie als gevolg van de realisatie en het gebruik van het recreatiepark uitgevoerd met behulp van Aerius Calculator 16L (Royal HaskoningDHV 2018). Deze berekeningen laten zien dat de stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Rijntakken, als gevolg van de beoogde ontwikkeling, op enkele delen van de uiterwaarden langs de N323 tussen 0,05 en 1,0 mol N/ha/jaar is en plaatselijk (ter hoogte van de Waalbanddijk) tot maximaal 1,04 mol N/ha/jaar. Deze maximale bijdrage is een direct gevolg van de verkeerstoename op de N323, die door het Natura 2000-gebied de Rijntakken heen loopt. In Figuur 3 is te zien dat 1 hexagoon direct langs de N232 een depositietoename heeft die groter is dan 1 mol/ha/jr. Voor een strook langs de N232 wordt een depositietoename tussen 0,05 en 1 mol/ha/jr berekend. Dit is het gevolg van de verkeerstoename op de route naar de A15.

Daarmee is de planbijdrage hoger dan de grenswaarde waarboven een vergunningaanvraag nodig is; die grenswaarde is voor de Rijntakken 0,05 mol/ha/jaar.

In het gebied waar de planbijdrage aan de orde is, is op moment van uitvoeren van dit onderzoek ontwikkelruimte vanuit het PAS beschikbaar voor vergunningaanvragen.

Figuur 3: Toename van N-depositie op Natura 2000-gebied Rijntakken als gevolg van de ontwikkeling en gebruik van het recreatiegebied (figuur uit Royal HaskoningDHV 2018).

De stikstofdepositie heeft dus mogelijk een negatief effect op stikstofgevoelige beschermde natuurwaarden in de Rijntakken. Het gaat in het onderhavige geval om Leefgebied-type Lg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekelegebied¹. Dit leefgebied is

¹ zie bijlage van de AERIUS Gebiedssamenvatting voor de Rijntakken

onder meer van belang voor de kwartelkoning, een vogelsoort waarvoor de Rijntakken deels is aangewezen als broedbiotoop (Provincie Gelderland, 2017). Vermesting en verzuring door stikstofdepositie kan hier leiden tot achteruitgang van kwaliteit van deze graslanden als broedbiotoop voor de kwartelkoning, doordat verzuuring en achteruitgang van prooienbeschikbaarheid optreedt.

Brongerichte maatregelen zijn in dit geval lastig omdat de stikstof-bijdrage grotendeels uit de verkeerstoename komt en daarmee niet te beperken door de initiatiefnemer. Oplossingsrichtingen liggen daarom met name in het verkennen van extra effectgerichte mitigerende maatregelen in het Natura 2000-gebied Rijntakken, aanvullend op het maatregelpakket dat in het kader van het PAS al wordt uitgevoerd. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het extra maaien van de kamgrasweiden (Lg11). Dit dient dan echter in samenspraak met de provincie Gelderland en de beheerders van de uiterwaarden van de Waal te worden verkend.

Op alle overige Natura 2000-gebieden ligt de depositiebijdrage lager dan 0,05 mol N/ha/jaar.

Conclusies

- Er is geen effect van de realisatie of het gebruik van het recreatiepark op Gelders Natuurnetwerk/Groene Ontwikkelingszone
- Er is een mogelijk negatief effect van de realisatie of het gebruik van het recreatiepark op Natura 2000-gebied Rijntakken, doordat de stikstofdepositie op dat gebied toeneemt. Er is vergunningsruimte vanuit het PAS beschikbaar voor vergunningverlening vanuit de Wnb.

Bronnen

- Royal HaskoningDHV, 2018. Luchtkwaliteit en stikstofdepositie Recreatiegebied. RHDHV notitie T&PBF8814N001D01, 7 november 2018.
- Provincie Gelderland Kernkwaliteiten GNN en GO - http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten
- Provincie Gelderland, 2017. PAS-gebiedsanalyse 038 Rijntakken. Versie 15 december 2017.
- Provincie Gelderland, 2018. Omgevingsverordening. <https://www.gelderland.nl/omgevingsvisie-actueel>
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit - <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>